

Overweging Gerardus Majellakerk Overdinkel

Zondag 4 december 2022 – 2^e zondag van de Advent jaar A “Maak zijn paden recht”

Jesaja 11,1-10 / Psalm 72 / Rom. 15,4-9 / Matteüs 3,1-12

In Jesaja gaat het om de tijd van de verovering door de Assyriërs op de Israëlieten. God strafte de Israëlieten, zijn geliefde volk, omdat het ongehoorzaam was. Maar de nadruk ligt in dit verhaal op de hoop en de redding: hoe erg de omstandigheden ook zijn, hoe groot ook de chaos, toch zal God ingrijpen en zorgen voor redding en verlossing aan hen die trouw aan hem zijn.

Hoe mooi zou de wereld zijn als we elkaar rechtvaardig zouden behandelen? Hoe mooi en rechtvaardig zijn wij zelf?

We laten ons graag voorstaan op onze tolerantie, gastvrijheid en geduld. Maar houdt die stand in deze wereld? En zijn we ook echt ten diepste wie we voorgeven te zijn?

Op social media, maar ook in het gewone leven, laten mensen zich vaak van hun beste kant zien, zoals de Farizeeën dat vroeger deden. Zo van: kijk eens hoe goed ik het allemaal doe. Uiterlijk vertoon is mooi om te zien en kan fascineren, maar wat zit daar achter? Bedenk eens hoe we ons vaak mee laten slepen door charismatische en getalenteerde mensen – die uiteindelijk soms toch roofdieren blijken te zijn en door de mand vallen? Er zijn mensen die gouden bergen beloven en mensen misbruiken; er zijn mensen die onrust zaaien met angst en verdoemenis...

Leven we onverschillig en oppervlakkig en laten we ons verblinden of verlammen of laten we ons meesleuren met valse verwachtingen of doemdenkerij? Of - leven we vanuit de diepte en vanuit een gegrond geloof in rechtvaardigheid, hoop en liefde?

Jesaja en Johannes schudden ons grondig wakker: als we vrede sluiten met elkaar – en vooral vrede vinden in onszelf en dáárdoor met elkaar – dan is een andere wereld mogelijk. We moeten de hoop, die twijg uit de stronk van Isaï, die scheut van hoop, die Jezus is, de kans geven te groeien. In ons.

Zoals Jezus groeide in Maria, zo zijn ook wij dragers van Christus, van Goddelijke liefde – Hij moet ook in ons de kans krijgen te groeien en geboren te worden!

Zijn we zelf niet soms als wolven, als luipaarden of panters, als leeuwen en beren, als giftige slangen? Zijn we zelf niet soms onverschillig, egoïstisch en egocentrisch en roddelen we of oordelen we snel en ondoordacht? Willen we wel echt verbondenheid met elkaar of leven we liever ons eigen leven?

Hoe vaak zoeken wij niet ons eigen belang? In onze haast en bezigheden zijn we vaak vooral bezig om het voor onszelf zo comfortabel mogelijk te hebben.

Maar als we willen dat er vrede komt, zullen wij allemaal moeten veranderen.

Dat kunnen we alleen als we zelf ook van goede wil zijn. Dat wil zeggen: als wij barmhartig zijn. Als wij barmhartig willen zijn! Dáár moeten wij ons toe bekeren: ons omdraaien, een andere weg inslaan. De weg van hoop inslaan, de weg van liefde en mededogen. Weg uit de woestijn, weg uit de haast en de onverschilligheid.

Want ja, ons hart kan een woestijn zijn.

Hoe vaak voelen wij geen wrok of jaloezie, boosheid en verdriet om wat ons is aangedaan. Hoe vaak voelen wij ons geen slachtoffer? Maar kunnen we vergeven? Kunnen we verwachtingen loslaten? Gaat het om schuld hebben? Of hebben we echt genoeg aan de liefde die God voor ons voelt? Die liefde die er voor iedereen is en ons zacht maakt?

Laat ons hart de plek zijn waar Jezus straks geboren wordt. Misschien is ons hart nu nog als die stal. Duister en vol van wrok en machteloosheid, van schuld en slachtofferschap, van angst en valse verwachtingen.

Probeer die kamer eens op te ruimen! Veeg alle rommel en spinnenwebben, alle hersenspinsels eruit, maak de vensters schoon, zodat het licht van die ster naar binnen kan schijnen – zodat het licht van Christus straks naar buiten kan schijnen. Door ons.

Want in alles wat wij doen en zeggen en voorleven – hoe klein het gebaar ook is - kunnen wij iets van dat licht van Christus laten zien. Dan brengen wij Hem aan het licht. Dan schijnt Hij door ons en met ons en in ons.

En dat is aanstekelijk! Dat is heilig vuur, dat brandt van verlangen naar vrede. Dat is de heilige Geest die ons in beweging zet. Dát heilige vuur kan het kaf van het koren scheiden en het kaf verbranden in onblusbaar vuur.

Al die angsten die ons verlammen, alle onverschilligheid en alle vooroordelen verdwijnen als we echt geloven in en leven naar die liefde!

Dat koren is oprechte aandacht en oprechte liefde. Al dat andere is kaf en hebben we niet nodig. Onze angsten, onze boosheid – alles waarmee we onszelf en anderen veroordelen en vastzetten staat vrede in de weg.

Als alleen het koren overblijft, dan kan dát Lichaam van Christus worden. Dan woont Christus in ons en leeft Hij in ons en zet hij ons aan tot echte naastenliefde. Want Hij is het levend brood. Hij voedt ons.

Maar eerst moeten wij dat twijgje, dat scheutje waar Jesaja van spreekt, koesteren en voeden. Dat twijgje, dat is er al! Er is hoop op een betere wereld. Door Jezus die komen zal!

Het zijn kleine dingen: wees oprecht, vriendelijk, kijk naar elkaar om / en elkaar aan. Dat is aandacht geven aan het goede. Met die aandacht wordt ons hart schoon en opgeruimd en is er plaats voor Christus' geboorte. Is er ruimte voor liefde en voor vrede, voor licht en voor vreugde. Ruimte voor God.

Dan wordt het echt Kerstmis.

God is kwetsbaar als een kind. Want hoe gemakkelijk vergeten we hem! Maar zachte krachten en mededogen zullen het winnen van de meedogenloze.

In een opgeruimd hart is er plaats voor vergeving voor de vijand, voor die wolf en die panter, voor die leeuw en die adder: met de liefde van Christus kun je vrede met je vijand sluiten. Ook met je innerlijke vijanden, namelijk die angsten en verwachtingen, die boosheid en dat verdriet. Laat de hoop op een beter verleden los en gooi dat kaf in het vuur.

Door te vergeven kunnen we onszelf bevrijden, met Gods hulp, met het vuur van de heilige Geest.

Zet dus de ramen van je hart open, wees hartelijk! Dan worden paden recht. Dan is er geen oorlog meer maar vrede. Dan kunnen we elkaar verdragen, hoe we ook zijn.

Amen.